

Warszawa, 14/08/2007r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-560436-II/07/PS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości -
Prokurator Generalny

Szanowny Panie Ministrze ,

Problem stosowania wobec obywateli polskich europejskiego nakazu aresztowania jest przedmiotem wniosków wpływających do Rzecznika Praw Obywatelskich. Dokonywana jest analiza spraw, pod kątem respektowania praw i wolności człowieka i obywatela w toku postępowania w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

Ponadto, Rzecznik Praw Obywatelskich zwracał się (w związku z wystąpieniem Pana Janusza Kubiaka - Senatora RP) do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego o udzielenie informacji dotyczącej praktyki wydawania obywateli polskich organom ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej w ramach powyższej instytucji procesowej.

Uzyskana odpowiedź (nr DWO i P-I-0760-10/07), za udzielenie której pragnę uprzejmie podziękować, prezentuje, między innymi, dane dotyczące rozstrzygnięć sądów polskich w tej materii w okresie pierwszego półrocza 2007 r.

Zagadnienie realizacji, zakresu i oceny skuteczności stosowania europejskiego nakazu aresztowania przez polskie organy wymiaru sprawiedliwości także współpracy sądowo karnej państw członkowskich Unii Europejskiej jest przedmiotem dyskusji w gremiach prawniczych, a także komentarzy pojawiających się w licznych publikacjach. Między innymi w Tygodniku „Newsweek” z dnia 29 lipca br. w artykule „Eurokrata”, przytoczono, m.in. wypowiedź Pani Anny Adamiak - Derendarz, Prokuratora Prokuratury Krajowej, w kwestii współpracy polsko - brytyjskiej w omawianej materii, a nadto głosy

krytyczne prawników reprezentujących przed sądami polskimi obywateli, wobec których wystawiono europejski nakaz aresztowania,

Egzemplifikacją wątpliwości, jakie może budzić zakres stosowania tej instytucji w praktyce orzeczniczej, jest postępowanie (opisane w ww. publikacji), które toczyło się wobec Romana P. i Adriany Z. podejrzanych o uprowadzenie z Holandii Lucyny K. (Rzecznik Praw Obywatelskich podejmował działania w tej sprawie).

Otóż unormowania zawarte w rozdziale 65 b Kpk dopuszczają badanie europejskiego nakazu aresztowania tylko pod kątem zachowania wymogów formalnych, a tym samym ewentualnego zaistnienia przesłanek, które mogłyby uniemożliwić jego uwzględnienie.

Z udostępnionej Rzecznikowi Praw Obywatelskich dokumentacji wynika zaś, że Sąd, z uwagi na zaistniałe w sprawie okoliczności - a de facto wątpliwości, czy w istocie opisane w europejskich nakazach aresztowania i zakwalifikowane jako przestępstwo zachowanie Polaków nosiło znamiona czynu zabronionego (przestępnego) - przesłuchał na posiedzeniu pokrzywdzoną, a następnie zastosował wobec osób ściganych dozór policji i zakaz opuszczania kraju. Jednocześnie, Sąd zobowiązał stronę holenderską do uzupełnienia europejskich nakazów aresztowania poprzez wskazanie faktycznych podstaw niezbędnych do rozpoznania wniosku o przekazanie obywateli polskich, a także przekazał tejże stronie materiał dowodowy zgromadzony przez polskie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości. W konsekwencji, prokuratura holenderska wycofała nakazy, a następnie Sąd Okręgowy w Poznaniu, postanowieniami z dnia 12 lutego 2007 r. (sygn. akt III Kop.27/07 i III Kop 28/07) uchylił ww. środki zapobiegawcze i umorzył postępowania w przedmiocie przekazania na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.

Reasumując, zważywszy, iż zainteresowanie Rzecznika Praw Obywatelskich problematyką stosowania europejskiego nakazu aresztowania wobec obywateli polskich wynika z konstytucyjnych i ustawowych powinności, uprzejmie proszę Pana Ministra o dokonanie oceny realizowania tego rodzaju nakazów przez nasze organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza przez pryzmat interpretacji unormowań w tej materii w praktyce orzeczniczej, a nadto oceny współpracy z odpowiednimi organami państw członkowskich Unii Europejskiej - także w zakresie realizacji nakazów kierowanych przez polskie organy.

Z poważaniem

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Abstrakt wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego w sprawie praktyki stosowania Europejskiego Nakazu Aresztowania.

W wystąpieniu Rzecznik powołał się na wyniki analizy spraw, z którymi zwracali się do niego we wnioskach obywatele oraz na treść pisma otrzymanego w sprawie stosowania ENA od Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego. Zwrócił także uwagę na trwającą obecnie dyskusję między innymi na temat współpracy pomiędzy państwami Unii Europejskiej w związku omawianą z instytucją oraz na wątpliwości, jakie może budzić zakres stosowania tej instytucji w praktyce orzeczniczej (na przykładzie postępowania, które toczyło się wobec Romana P. i Adriany Ż., podejrzanych o uprowadzenie z Holandii Lucyny K).

Rzecznik podniósł w szczególności, iż unormowania zawarte w rozdziale 65 b Kpk dopuszczają badanie europejskiego nakazu aresztowania tylko pod kątem zachowania wymogów formalnych, a tym samym ewentualnego zaistnienia przesłanek, które mogłyby uniemożliwić jego uwzględnienie.

Tymczasem z udostępnionej Rzecznikowi dokumentacji wynika zaś, że w przykładowej sprawie Sąd, z uwagi na zaistniałe w sprawie okoliczności - a de facto wątpliwości, czy w istocie opisane w europejskich nakazach aresztowania i zakwalifikowane jako przestępstwo zachowanie Polaków nosiło znamiona czynu zabronionego (przestępnego), podjął działania, w wyniku których prokuratura holenderska wycofała nakazy.

W związku z powyższym Rzecznik zwrócił się do Ministra o dokonanie oceny realizowania tego rodzaju nakazów przez nasze organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza przez pryzmat interpretacji unormowań w tej materii w praktyce orzeczniczej, a nadto oceny współpracy z odpowiednimi organami państw członkowskich Unii Europejskiej - także w zakresie realizacji nakazów kierowanych przez polskie organy.